

KAPITOLA 1

Nedokázala by som sedem minút zadržiavať dych. Nezvládla by som to ani len minútu. Raz som sa pokúsila zabehnúť za sedem minút jednu míľu, lebo som počula, že niektorí atléti to dokážu za štyri. Môj pokus však stroskotal, lebo ma zhruba v polovici začalo hrozne pichať v boku.

No za sedem minút sa mi predsa len niečo podarilo: stala som sa kráľovnou.

Prišla som na svet sedem minút pred mojím bratom Ahrenom, takže trón, na ktorý mal pôvodne zasadiť on, pripadol mne. Keby som sa narodila o generáciu skôr, bolo by to úplne jedno. Ahren bol muž, takže by sa následníkom trónu stal bez ohľadu na tieto okolnosti.

Mama s otcom však nesúhlasili s tým, že by ich prvorodené dieťa malo o túto výsadu prísť len preto, že bude mať malý, hoc milý, nedostatok – poprsie. Preto navrhli zmeniť zákon. Verejnosť to odobrila, a tak mi naši od malička dennodenne vštepovali, že jedného dňa sa stanem vládkyňou Illey.

Neuvedomili si však jedno; že svojou snahou bojovať proti bezpráviu, ktoré panovalo, mi v konečnom dôsledku ukrivdili.

Nechcela som sa sťažovať. Uvedomovala som si, aké mám veľké šťastie. Boli však dni, niekedy dokonca celé mesiace, keď som mala pocit, že je toho na mňa priveľa, že to, čo musím zvládnuť, by niekto iný sotva vydržal.

Listovala som v novinách a dočítala sa, že došlo k ďalšej vzbure, tentoraz v Zuni. Keď sa otec pred dvadsiatimi rokmi stal kráľom, prvé, čo urobil, bolo, že zrušil kasty. Počas môjho života sa starý kastový systém postupne celkom rozpadol. Považujem za úplne bizarné, že kedysi museli ľudia žiť s takými obmedzujúcimi nálepkami. Mama bola Päťka. Oco Jednotka. Takéto označovanie nedávalo žiaden zmysel, najmä keď ste ho na prvý pohľad aj tak nepoznali. Ako som mala vedieť, či kráčam vedľa Šestky, alebo Trojky? A vôbec, na čo to bolo dobré?

Keď otec nariadil zrušenie kást, ľudia v celej krajine to prijali s obrovským nadšením. Otec očakával, že zmeny, ktoré v Ille presadzujú, sa v priebehu jednej generácie postupne udomáčia. Takže dnes malo byť už všetko viac-menej utrasené.

To sa však nestalo. A najnovšia vzbura bola len poslednou v nekonečnej sérii nepokojov.

„Tu je káva, vaša výsosť,“ povedala Neena a položila táčnu na stolík.

„Ďakujem. Tie tanierne môžeš odnieť.“

Prebehla som pohľadom po článku v novinách. Tentoraz zhorela do tla reštaurácia, lebo jej majiteľ vraj odmietol povýšiť čašníka na vedúceho zmeny. Čašník tvrdil, že to povýšenie mal slúbené už dávno, no nikdy k nemu nedošlo. Vraj pre minulosť jeho rodiny.

Hľadela som na obhorené zvyšky budovy a, namojveru, nevedela som, komu dať za pravdu. Majiteľ mal právo povýšiť či vyhodiť, koho uzná za vhodné, a čašník mal zase právo na to, aby ho nehodnotili podľa kritérií, ktoré už dávno neplatia.

Odsunula som noviny a chytila do ruky šálku. Otec si bude robiť starosti. Vedela som, že si v hlave neustále prehráva scenáre, ako dať situáciu v krajine do poriadku. Problém však je, že ak sa nám aj podarilo jednu nepríjemnosť vyriešiť, nedokázali sme zabrániť ďalším prípadom postkastovej diskriminácie. Bolo veľmi ťažké predvídať ich a dochádzalo k nim až príliš často.

Položila som šálku s kávou na podšálku a zamierila som do šatníka. Bol čas vykročiť do nového dňa.

„Neena!“ zvolala som. „Nevieš, kde mám tie slivkovomodré šaty? Tie s tou šerpou?“

Neena stála v tej chvíli pri mne a usilovne sa rozpamätávala, klipkajúc pritom viečkami.

Bola v paláci nová. Nastúpila ku mne pred šiestimi mesiacmi, keď moja posledná slúžka vážne ochorela a nemohla dva týždne pracovať. Neena veľmi rýchlo vycítila, čo od nej budem požadovať. Bola mi po ruke, vždy keď som ju potrebovala – a tak som si ju nechala. Páčilo sa mi tiež, že má veľmi dobrý vkus.

Neena sa zahľadela do obrovského priestoru. „Asi by bolo dobré, keby sme to tu trochu pretriedili.“

„Pokojne to urob, keď budeš mať čas. Toto nie je aktivita, ktorú by som príliš obľubovala.“

„Čo je pochopiteľné, keď vám tie šaty musím vždy vyloviť ja,“ doberala si ma.

„Presne ako vravíš.“

Moja poznámka ju vôbec nerozhodila; so smiechom sa prehrabávala horou šiat a nohavíc.

„Inak, pekný účes,“ poznamenala som.

„Ďakujem.“ Všetky slúžky nosili čepce, no Neena si aj tak vždy dokázala vymyslieť nejaký rafinovaný účes. Niekedy jej tvár lemovalo pár hustých čiernych kučier, inokedy si vyčesala pramene vlasov dozadu tak, že jej ani jeden nevytrčal. Dnes jej tvár rámovali vlasy zapletené do hrubých vrkočov, ktorých konce ukrýval čepiec. Obdivovala som ju, že dokáže nájsť spôsob ako aj v rovnošate vyzerať každý deň inak.

„Ach! Sú tu vzadu.“ Neena zvesila šaty, ktoré mali dĺžku sukne po kolená, a zľahka si ich rozprestrela na tmavom predlaktí.

„Super. A nevieš, kde mám šedé sako? To s trojštvrťovými rukávami.“

Civela na mňa v nemom úžase. „Naozaj to tu budem musieť pretriediť.“

Zasmiala som sa. „Ty hľadaj, ja si to zatiaľ budem dávať na seba.“

Obliekla som sa a učesala. Pripravovala som sa na svoj ďalší deň v úlohe budúcej hlavy monarchie. Zvolila som oblečenie, ktoré bolo veľmi ženské, no zároveň dostatočne seriózne, aby som vzbudzovala rešpekt. Citlivo som zvažovala každý detail. Deň čo deň.

Pozrela som sa do zrkadla a prihovorila sa svojmu odrazu: „Si Eadlyn Schreaveová. Ďalšia v dlhom slede tých, čo budú spravovať túto krajinu, a prvá žena, ktorá na to bude celkom sama. Nik nemá väčšiu moc ako ty.“

Ocko už sedel vo svojej pracovni, oboznámený s najnovším dianím. Mračil sa. Mal celkom iné oči ako ja. Veľmi som sa naňho nepodala. Hoci ani na mamu príliš nie.

Mám tmavé vlasy, oválnu tvár a opálenú pokožku. Asi najviac sa podobám na svoju starú mamu. Jej podobizeň visí na chodbe na štvrtom poschodí a zachytáva ju v deň korunovácie. Keď som bola mladšia, často som pred tým obrazom stála a premýšľala, ako asi budem vyzeráť, keď vyrastiem. Stará mama mala vtedy asi toľko rokov ako ja teraz a hoci sa nedá povedať, že by sme vyzerali úplne rovnako, niekedy som sa cítila ako jej kópia.

Podišla som k otcovi a pobožkala ho na líce. „Dobré ráno.“

„Dobré ráno. Čítala si noviny?“ opýtal sa.

„Áno. Tentoraz aspoň nikto nezomrel.“

„Vďakabohu.“ Najhoršie boli správy, ktoré hovorili o ľuďoch, čo ležali mŕtvi na ulici alebo zmizli bez stopy. Bolo hrozné čítať o mladých mužoch, ktorých dobili len preto, že sa s rodinami presťahovali do lepšej štvrte, alebo o ženách, na ktoré niekto surovo zaútočil len preto, že sa uchádzali o zamestnanie, ktoré bolo v minulosti pre ne nedostupné.

Niekedy bolo na prvý pohľad jasné, aký majú tieto útoky motív a kto za nimi stojí. No vo väčšine prípadov sme boli len svedkami hrozieb a vyhrážok, ktorých pravú príčinu sme nepoznali. To bezradné priznanie sa ma vyčerpávalo. Vedela som, že otec to znáša ešte horšie.

„Nerozumiem tomu.“ Zložil si okuliare a šúchal si oči. „Súhlasili predsa so zrušením kastového systému. Odbúravali sme ho postupne a pomaly, aby mali všetci dosť času zvyknúť si na to. A teraz podpaľujú domy.“

„Existuje spôsob, ako to dostať pod kontrolu? Nemohli by sme vytvoriť komisiu, ktorá by tieto nepravosti vyšetrila?“ pozrela som sa opäť na fotku v novinách. V jej rohu bolo vidno plačúceho syna majiteľa reštaurácie, ktorý práve prišiel o všetko. Vedela som, že sťažnosti sa budú kopíť oveľa rýchlejšie, než

ich ktokoľvek stihne preskúmať, no bolo mi jasné, že sa tomu otec nedokáže nečinne prizerať.

Otec uprel na mňa pohľad. „Keby to bolo na tebe, čo s tým spravíš?“

Usmiala som sa. „Opýtam sa svojho otca, čo by spravil on.“

Vzdychol si. „Ale to nebudeš môcť robiť donekonečna, Eadlyn. Musíš byť silná a rozhodná. Ako by si vyriešila túto konkrétnu záležitosť?“

Zamyslela som sa. „Nie je v našich silách to vyriešiť. Nikdy sa nám nepodarí dokázať, že toho čašníka nepovyšili len preto, že bol kedysi príslušníkom nižšej kasty. Môžeme sa len pokúsiť vyšetriť, kto tú budovu podpálil. Tá rodina prišla o svoje živobytie a niekto za to musí niesť zodpovednosť. Podpaľačstvo nie je spôsob, ako sa dovolať spravodlivosti.“

Pokrútil hlavou nad novinami. „Asi máš pravdu. Veľmi rád by som im pomohol. No musíme vymyslieť, čo robiť, aby sa takéto niečo neopakovalo. Tie útoky sú čoraz agresívnejšie, Eadlyn. A desivejšie.“

Otec hodil noviny do koša, vstal a prešiel k oknu. Podľa držania tela som vedela, že je v strese. Kedysi mu jeho postavenie prinášalo kopec radosti; napríklad keď navštevoval školy, o ktorých rozvoj sa neúnavne zasadzoval, alebo keď videl, ako v čase bez vojen prekvitajú jednotlivé spoločenstvá. No takýchto radostných udalostí bolo čoraz menej a obdobia medzi nimi sa predlžovali. Väčšinu dní s úzkosťou sledoval zhoršujúci sa stav v krajine a čoraz častejšie nasadzoval pred novinármi falošný úsmev v nádeji, že jeho predstieraný pokoj sa preniesť aj na ostatných. Mama mu síce pomáhala niesť to bremeno, no na sklonku každého dňa ležal osud krajiny len a len na jeho pleciach. A jedného dňa nahradia moje pleciami tie otcove.

Premkla ma obava, či z toho predčasne nezošediviem.

„Pripomeň mi, Eadlyn, že mám napísať list guvernérovi Harpenovi do Zuni. Ach, aj to, že ho mám adresovať Joshuovi Harpenovi, nie jeho otcovi. Stále zabúdam, že v posledných voľbách vyhral jeho syn.“

Zapísala som si jeho pokyny elegantným písaným písmom a pomyslela pritom na to, akú radosť ocko pocíti, keď ich bude neskôr čítať. Keď som sa učila krasopis, zažívala som práve kvôli nemu hotové muky.

V duchu som sa usmiala a pozrela sa opäť na otca. No keď som videla, ako si trie čelo a zúfalo premýšľa, ako všetky tie problémy vyriešiť, zostalo mi úzko.

„Oci?“

Otočil sa ku mne a podvedome vystrel pleciami, akoby musel aj predo mnou budiť dojem, že je silný.

„Čo myslíš, prečo sa dejú takéto veci? Kedysi to tak nebolo.“

Zdvihol obočie. „To máš pravdu,“ povedal viac-menej pre seba. „Všetci vyzerali, že sú spokojní. Vždy keď sme zrušili ďalšiu kastu, ľudia sa tešili a oslavovali. Pred niekoľkými rokmi všetky kastové označenia definitívne vymizli a odvtedy ide všetko dolu vodou.“

Opäť sa zahľadil von oknom. „Napadá mi len to, že ľudia, ktorí vyrastali v kastovom systéme, si uvedomujú, ako veľmi sa ich situácia v porovnaní s minulosťou zlepšila. Človek si oveľa ľahšie nájde partnera i prácu. Rozpočet rodín nie je závislý od príjmu z jedného jediného povolania. Mladí si môžu vybrať, čo chcú študovať... No tým, ktorí vyrastali už vo svete bez kást, sa stále niečo nepáči... Akoby nevedeli, čo so sebou.“

Pozrel sa na mňa a pokrčil plecami. „Potrebujem čas,“ povedal. „Potrebujem si to nechať uležať v hlave a o všetkom popremýšľať. A potom to začať riešiť.“

Všimla som si, že má medzi obočím hlbokú vrásku. „Ale to nejde, ocko.“

Pousmial sa. „Robili sme to tak aj predtým. Pamätám sa...“

Jeho pohľad sa náhle zmenil. Chvíľu to vyzeralo, akoby sa ma chcel niečo opýtať. Bez slov.

„Ocko?“

„Áno?“

„Je všetko v poriadku?“

Niekoľkokrát zažmurkal. „Áno, zlatko, v úplnom poriadku. Mala by si sa pustiť do práce na tých škrtoch v rozpočte. Popoludní môžeme tvoje návrhy predebatovať. Potrebujem sa teraz porozprávať s tvojou matkou.“

„Samozrejme.“ Keďže matematika nebola moja silná stránka, práca na návrhoch rozpočtu či finančných plánoch mi trvala zvyčajne dvakrát tak dlho, ako by mala. Kategoricky som však odmietala, aby niektorý z otcových poradcov po mne kontroloval výsledky na kalkulačke. Niekedy som síce celú noc nespala, no vždy som si bola napokon istá, že som odviedla tú najlepšiu prácu.

Jasné, že Ahren mal matiku v malíčku, no toho nik nenútil sedieť na rokovaníach o rozpočte, územnom plánovaní či zdravotnej starostlivosti. Vďaka tým siedmim hlúpym minútam bol slobodný ako vták.

Otec ma potľapkal po pleci a vyprevadil ma z miestnosti. Trvalo mi dlhšie než zvyčajne, kým som sa dokázala sústrediť na čísla. Nemohla som si pomôcť; ten znepokojený výraz na otcovej tvári celkom určite súvisel so mnou.